



REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI SVET

*Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj*

Številka: 801-01-2/2018/ EPA 2576-VII  
Ljubljana, 14. 3. 2018

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

### M N E N J E

#### **k Predlogu zakona o nujni sanaciji posledic čezmerne obremenitve okolja na območju Celjske kotline (ZSPOKCK) – druga obravnava**

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 5. seji 12. 3. 2018 obravnavala Predlog zakona o nujni sanaciji posledic čezmerne obremenitve okolja na območju Celjske kotline (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano poslanko Janjo Sluga.

Komisija **ne podpira** predloga zakona.

Zaradi dolgotrajnega delovanja različnih gospodarskih dejavnosti in odsotnosti ukrepov varstva okolja v preteklosti je širše območje Celja eno med tremi najbolj onesnaženimi območji v Sloveniji. Kljub prestrukturiranju industrije in izgradnji čistilnih naprav, ki je sicer izboljšalo stanje okolja, ostaja onesnaženost kmetijskih in urbanih zemljišč trajen problem. Prav tako je še zmeraj nesanirano opuščeno industrijsko območje stare Cinkarne. Čeprav se predlagateljica zaveda, da je v skladu z Zakonom o varstvu okolja Vlada tista, ki lahko del okolja ali posamezno območje s predpisom določi kot degradirano okolje, se je odločila za odstop od systemske ureditve in predložila poseben zakon, saj Vlada oz. resorno ministrstvo na tem področju, kljub oblikovanju delovne skupine za namen sanacije Celjske kotline, ni naredilo nobenih premikov. S Predlogom zakona se določa način nujne sanacije posameznih delov okolja v Celjski kotlini in predlaga izvajanje programa ukrepov na območju dela občine Celje in občine Štore, ki se glede na raven onesnaženosti razvrstijo na podobmočja I, II in III. Podlago za njegovo pripravo in izvedbo okoljskih in zdravstvenih ukrepov predstavljajo rezultati projekta »Onesnaženost okolja in naravni viri kot omejitveni dejavnik razvoja v Sloveniji-modelni pristop za degradirana območja: končno poročilo«. Kot poudarja predlagateljica, ni analiz in strokovnih podlag za vsa degradirana območja v Sloveniji, razen za območje Mežiške doline, Mestne občine Celje in Občine Štore. To je tudi razlog, da ostala območja ne morejo biti predmet predlog zakona, ki je usklajen tudi s stroko (SAZU) in civilno družbo s področja okolja in prostora. Strokovnjaki so si tudi enotni, da se bo stanje brez takojšnjega ukrepanja še poslabšalo. Kot poudarja predlagateljica, lahko vsebina predloga zakona služi Vladi kot osnova za takojšen sprejem podzakonskega akta, če pa Vlada tega ni sposobna, pa lahko služi kot vzorčen primer za reševanje ostalih degradiranih območij.

Kot ugotavlja komisija, Vlada nasprotuje predlogu zakona in poudarja, da se zaveda problematike degradiranih območij, ki jih je treba sanirati, in si to tudi želi, vendar na sistematičen način in ne posamično, saj to pomeni rušenje systemske ureditve na področju sanacije degradiranega okolja. Kot poudarjajo na Ministrstvu za okolje in prostor, je bilo v novelo Zakona o varstvu okolja, ki je bila lani v javni obravnavi, umeščeno tudi področje celovite sanacije v preteklosti onesnaženih območij (finančni viri, opredelitev odgovornosti in

prioritet), prav tako je bila pripravljen osnutek uredbe o stanju tal, ki bi bila dovolj dobra strokovna podlaga za reševanje tovrstne problematike, vendar zaradi različnih pogledov strokovne javnosti ni doživel sprejema in je zato v fazi dopolnjevanja. Če bi sprejeli zakon, bi na območju Celja veljali dve različni pravni ureditvi: ena za urejanje kakovosti zraka (vladni odlok) in druga za sanacijo tal (vsebina predloga zakona). Tudi Ministrstvo za zdravje nasprotuje nesistemskemu pristopu reševanja degradiranih območij. Že pred leti je delovala delovna skupina na ravni državnih sekretarjev, ki je obravnavala problematiko okolja v povezavi z zdravjem in sprejela sklep, da je treba opredeliti vsa degradirana območja v Sloveniji in glede na potencialne vplive na zdravje ljudi tudi določiti prioriteten vrstni red njihove obravnave.

Državni svetnik mag. Marko Zidanšek, ki v Državnem svetu zastopa interese Mestne občine Celje in občin Štore ter Šentjur, podpira predlog zakona in opozarja, da pretekla okoljska bremena v Celjski kotlini presegajo zmožnosti občin za njihovo reševanje, pri čemer se občine že dlje časa soočajo s pomanjkanjem finančnih sredstev. Komisija je bila tudi seznanjena, da Občina Šentjur sicer podpira intenco predloga zakona, to je čimprejšnji začetek sanacije Celjske kotline, vendar opozarja, da se predlog zakona nanaša le na del Celjske kotline in ne celotne Celjske kotline, ki zajema tudi območja občin Šentjur, Vojnik, Žalec in verjetno tudi Laškega. V povezavi z raziskovalnim projektom »Onesnaženost okolja in naravni viri kot omejitveni dejavnik trajnostnega razvoja–modelni pristop na primeru Celjske kotline«, ki predstavlja strokovno podlago za pripravo predloga zakona in katerega naročnik so bile javne institucije (Javna agencija za raziskovalno dejavnost, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) se župan Občine Šentjur tudi sprašuje, zakaj niso predmet predloga zakona tudi degradirana območja drugih občin Celjske kotline, med drugim je Proseniško del območja občine Šentjur in je tudi predmet navedenega raziskovalnega projekta, ki predstavlja strokovno podlago za pripravo predloga zakona. Kot ugotavlja komisija, Mestna občina Celje in Občina Štore podpirata predlog zakona, pri čemer župan Občine Štore podpira predlog občine Šentjur za dopolnitev območja za izvajanje programa ukrepov. Komisija se je seznanila tudi s stališčem Občine Ravne na Koriškem, ki podpira reševanje posledic obremenitve okolja s težkimi kovinami s posebnim zakonom, vendar zaradi zagotavljanja enakopravne obravnave njihova podpira predlogu zakona pogojena z vključitvijo še drugih onesnaženih območij.

Komisija sicer podpira namen predloga zakona, vendar ne podpira parcialnega reševanja preteklih okoljskih bremen. Potreben je sistemski pristop pri sanaciji vseh degradiranih območij v Sloveniji in enaka obravnava vseh degradiranih območij (Celjska kotlina, Mežiška dolina, Idrija, Anhovo, Šmartno pri Litiji, itd). Komisija ocenjuje, da predlog zakona lahko predstavlja spodbudo za Vlado, da pospeši aktivnosti za pripravo sistemskih rešitev, ki bodo omogočile čimprejšnji začetek izvajanja programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja oz. bivalnih pogojev ter za zmanjšanje tveganj za zdravje ljudi na vseh degradiranih območjih.

Ob tem komisija opozarja tudi na primer zapiranja Rudnika živega srebra Idrija, za katerega je bil že 1987 sprejet poseben zakon, a kljub prevzetim obveznostim in opredeljenim sredstvom, se monitoring ne izvaja.

\* \* \*

Za poročevalca je bil določen podpredsednik komisije Samer Khalil.

Sekretarka  
Meta Štembal, l.r.

Predsednik  
Dušan Strnad, l.r.